

Pierwiastki aproksymatywne niecharakterystyczne

S. Brzostowski

Definicja pierwiastka aproksymatywnego.

Definicja pierwiastka aproksymatywnego.

Definicja 1.

R - pierścień przemienny z 1,

$f \in R[Y]$ - wielomian moniczny zmiennej Y stopnia k ,

$l \in \mathbb{N}$ - dzielnik k taki, że $1/l \in R$.

Definicja pierwiastka aproksymatywnego.

Definicja 1.

R - pierścień przemienny z 1,

$f \in R[Y]$ - wielomian moniczny zmiennej Y stopnia k ,

$l \in \mathbb{N}$ - dzielnik k taki, że $1/l \in R$.

Wielomian moniczny $g \in R[Y]$ spełniający warunek

$$\deg_Y(f - g^l) < k - k/l$$

jest zwany pierwiastkiem aproksymatywnym l -ego stopnia z f .

Będziemy go oznaczać przez $\sqrt[l]{f}$.

Definicja pierwiastka aproksymatywnego.

Definicja 1.

R - pierścień przemienny z 1,

$f \in R[Y]$ - wielomian moniczny zmiennej Y stopnia k ,

$l \in \mathbb{N}$ - dzielnik k taki, że $1/l \in R$.

Wielomian moniczny $g \in R[Y]$ spełniający warunek

$$\deg_Y(f - g^l) < k - k/l$$

jest zwany pierwiastkiem aproksymatywnym l -ego stopnia z f .

Będziemy go oznaczać przez $\sqrt[l]{f}$.

Twierdzenie 1. Przy powyższych założeniach l -ty pierwiastek aproksymatywny $\sqrt[l]{f}$ z f istnieje i jest wyznaczony jednoznacznie.

Przykład 1.

* Dla $f = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \dots + a_{k-k/l}$

Przykład 1.

* Dla $f = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \dots + a_{k-k/l}$

$$\sqrt[l]{f} = Y^{k/l} + \frac{a_1}{l},$$

gdyż

$$(\sqrt[l]{f})^l = \left(Y^{k/l} + \frac{a_1}{l}\right)^l = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \text{składniki niższego stopnia}$$

Przykład 1.

* Dla $f = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \dots + a_{k-k/l}$

$$\sqrt[l]{f} = Y^{k/l} + \frac{a_1}{l},$$

gdyż

$$(\sqrt[l]{f})^l = \left(Y^{k/l} + \frac{a_1}{l}\right)^l = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \text{składniki niższego stopnia}$$

* Dla $f = Y^k + a_1 Y^{k-1} + \dots + a_k$

Przykład 1.

$$* \quad \text{Dla } f = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \dots + a_{k-k/l}$$

$$\sqrt[l]{f} = Y^{k/l} + \frac{a_1}{l},$$

gdyż

$$(\sqrt[l]{f})^l = \left(Y^{k/l} + \frac{a_1}{l}\right)^l = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \text{składniki niższego stopnia}$$

$$* \quad \text{Dla } f = Y^k + a_1 Y^{k-1} + \dots + a_k$$

$$\sqrt[k]{f} = Y + \frac{a_1}{k},$$

Przykład 1.

* Dla $f = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \dots + a_{k-k/l}$

$$\sqrt[l]{f} = Y^{k/l} + \frac{a_1}{l},$$

gdyż

$$(\sqrt[l]{f})^l = \left(Y^{k/l} + \frac{a_1}{l}\right)^l = Y^k + a_1 Y^{k-k/l} + \text{składniki niższego stopnia}$$

* Dla $f = Y^k + a_1 Y^{k-1} + \dots + a_k$

$$\sqrt[k]{f} = Y + \frac{a_1}{k},$$

$$\sqrt[1]{f} = f.$$

* $Dla f = Y^6 + 6Y^5 + 9Y^4 + 6Y^3 + 19Y^2 - Y + 12$

* Dla $f = Y^6 + 6Y^5 + 9Y^4 + 6Y^3 + 19Y^2 - Y + 12$
mamy

$$f = ((Y + 1)^3 - 3Y + 2)^2 + Y^2 - Y + 3,$$

* Dla $f = Y^6 + 6Y^5 + 9Y^4 + 6Y^3 + 19Y^2 - Y + 12$
mamy

$$f = ((Y + 1)^3 - 3Y + 2)^2 + Y^2 - Y + 3,$$

a więc

$$\sqrt[2]{f} = (Y + 1)^3 - 3Y + 2,$$

* Dla $f = Y^6 + 6Y^5 + 9Y^4 + 6Y^3 + 19Y^2 - Y + 12$
mamy

$$f = ((Y + 1)^3 - 3Y + 2)^2 + Y^2 - Y + 3,$$

a więc

$$\sqrt[2]{f} = (Y + 1)^3 - 3Y + 2,$$

$$\sqrt[6]{f} = (Y + 1).$$

* Dla $f = Y^6 + 6Y^5 + 9Y^4 + 6Y^3 + 19Y^2 - Y + 12$
mamy

$$f = ((Y + 1)^3 - 3Y + 2)^2 + Y^2 - Y + 3,$$

a więc

$$\sqrt[2]{f} = (Y + 1)^3 - 3Y + 2,$$

$$\sqrt[6]{f} = (Y + 1).$$

Ponadto

$$f = (Y^2 + 2Y - 1)^3 + 10Y^3 + 28Y^2 - 7Y + 13$$

* Dla $f = Y^6 + 6Y^5 + 9Y^4 + 6Y^3 + 19Y^2 - Y + 12$
mamy

$$f = ((Y + 1)^3 - 3Y + 2)^2 + Y^2 - Y + 3,$$

a więc

$$\sqrt[2]{f} = (Y + 1)^3 - 3Y + 2,$$

$$\sqrt[6]{f} = (Y + 1).$$

Ponadto

$$f = (Y^2 + 2Y - 1)^3 + 10Y^3 + 28Y^2 - 7Y + 13$$

czyli

$$\sqrt[3]{f} = (Y^2 + 2Y - 1).$$

Ciągi charakterystyczne i twierdzenie Abhankara i Moha.

Ciągi charakterystyczne i twierdzenie Abhankara i Moha.

Założenia Podstawowe.

$f = Y^k + a_1(X)Y^{k-1} + \dots + a_k$ - nierozkładalny i moniczny element
 $\mathbb{K}((X)) [Y]$,
 $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$, $\text{char } \mathbb{K} = 0$, $\deg_Y f = k$.

Ciągi charakterystyczne i twierdzenie Abhankara i Moha.

Założenia Podstawowe.

$f = Y^k + a_1(X)Y^{k-1} + \dots + a_k$ - nierozkładalny i moniczny element $\mathbb{K}((X)) [Y]$,
 $\mathbb{K} = \overline{\mathbb{K}}$, $\text{char } \mathbb{K} = 0$, $\deg_Y f = k$.

Na mocy twierdzenia Newtona,

$$f(t^k, Y) = \prod_{\varepsilon \in U_k(\mathbb{K})} (Y - y(\varepsilon t)) \text{ dla pewnego } y(t) \in \mathbb{K}((t)), \quad y(t) = \sum_{j \in \mathbb{Z}} y_j t^j$$

(przez $U_k(\mathbb{K})$ oznaczamy zbiór $\{\varepsilon \in \mathbb{K} : \varepsilon^k = 1\}$).

Następnie, niech

$m = (m_0, \dots, m_h)$ - charakterystyka f ,

Następnie, niech

$$m = (m_0, \dots, m_h) \text{ - charakterystyka } f,$$

$d = (d_1, \dots, d_{h+1})$, gdzie $d_{h+1} = 1$, - malejący ciąg dzielników liczby k określony wzorami

$$d_i = \gcd(m_0, \dots, m_{i-1}) \text{ dla } 1 \leq i \leq h + 1,$$

tzn. w szczególności

$$k = d_1 < d_2 < \dots < d_{h+1} = 1.$$

Określamy również następujące pochodne ciągi charakterystyczne:

$$s = (s_0, \dots, s_{h+1}),$$

kładąc $s_0 := m_0$, $s_i := m_1 d_1 + \sum_{2 \leq j \leq i} (m_j - m_{j-1}) d_j$, dla $1 \leq i \leq h$, oraz

$$s_{h+1} := +\infty;$$

Określamy również następujące pochodne ciągi charakterystyczne:

$$s = (s_0, \dots, s_{h+1}),$$

kładąc $s_0 := m_0$, $s_i := m_1 d_1 + \sum_{2 \leq j \leq i} (m_j - m_{j-1}) d_j$, dla $1 \leq i \leq h$, oraz

$$s_{h+1} := +\infty;$$

$$r = (r_0, \dots, r_{h+1}),$$

kładąc $r_0 := m_0$, $r_i := \frac{s_i}{d_i}$, dla $1 \leq i \leq h$, oraz $r_{h+1} := +\infty$;

Określamy również następujące pochodne ciągi charakterystyczne:

$$s = (s_0, \dots, s_{h+1}),$$

kładąc $s_0 := m_0$, $s_i := m_1 d_1 + \sum_{2 \leq j \leq i} (m_j - m_{j-1}) d_j$, dla $1 \leq i \leq h$, oraz

$$s_{h+1} := +\infty;$$

$$r = (r_0, \dots, r_{h+1}),$$

kładąc $r_0 := m_0$, $r_i := \frac{s_i}{d_i}$, dla $1 \leq i \leq h$, oraz $r_{h+1} := +\infty$;

$$n = (n_1, \dots, n_h),$$

kładąc $n_i = \frac{d_i}{d_{i+1}}$, dla $1 \leq i \leq h$.

Określamy również następujące pochodne ciągu charakterystyczne:

$$s = (s_0, \dots, s_{h+1}),$$

kładąc $s_0 := m_0$, $s_i := m_1 d_1 + \sum_{2 \leq j \leq i} (m_j - m_{j-1}) d_j$, dla $1 \leq i \leq h$, oraz $s_{h+1} := +\infty$;

$$r = (r_0, \dots, r_{h+1}),$$

kładąc $r_0 := m_0$, $r_i := \frac{s_i}{d_i}$, dla $1 \leq i \leq h$, oraz $r_{h+1} := +\infty$;

$$n = (n_1, \dots, n_h),$$

kładąc $n_i = \frac{d_i}{d_{i+1}}$, dla $1 \leq i \leq h$.

Przy powyższych oznaczeniach będziemy mówić, że $\sqrt[l]{f}$ jest „**charakterystyczny**” bądź że jest „**charakterystycznego stopnia**”, jeśli $l = d_j$ przy pewnym $j \in \{1, \dots, h+1\}$.

Twierdzenie 2. [Abhyankar-Moh] *Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest charakterystyczny, tzn. $l = d_i$ przy pewnym $1 \leq i \leq h + 1$, wtedy:*

Twierdzenie 2. [Abhyankar-Moh] *Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest charakterystyczny, tzn. $l = d_i$ przy pewnym $1 \leq i \leq h + 1$, wtedy:*

1. $\sqrt[l]{f}$ jest nierozkładalnym elementem pierścienia $\mathbb{K}((X)) [Y]$,

Twierdzenie 2. [Abhyankar-Moh] *Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest charakterystyczny, tzn. $l = d_i$ przy pewnym $1 \leq i \leq h + 1$, wtedy:*

1. $\sqrt[l]{f}$ jest nierozkładalnym elementem pierścienia $\mathbb{K}((X)) [Y]$,
2. jeśli $2 \leq i \leq h + 1$ to dla dowolnego pierwiastka Puiseux $z(t)$ wielomianu $\sqrt[l]{f}(t, Y)$ istnieje $\varepsilon \in U_k(\mathbb{K})$ taki, że

$$\text{ord}_t (y(\varepsilon t) - z(t^k)) = m_i,$$

Twierdzenie 2. [Abhyankar-Moh] *Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest charakterystyczny, tzn. $l = d_i$ przy pewnym $1 \leq i \leq h + 1$, wtedy:*

1. $\sqrt[l]{f}$ jest nierozkładalnym elementem pierścienia $\mathbb{K}((X)) [Y]$,
2. jeśli $2 \leq i \leq h + 1$ to dla dowolnego pierwiastka Puiseux $z(t)$ wielomianu $\sqrt[l]{f}(t, Y)$ istnieje $\varepsilon \in U_k(\mathbb{K})$ taki, że

$$\text{ord}_t (y(\varepsilon t) - z(t^k)) = m_i,$$

3.

$$\text{ord}_t \left(\sqrt[l]{f}(t^k, y(t)) \right) = r_i.$$

Wyniki i przykłady.

Twierdzenie 3. *Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest niecharakterystyczny, tzn. l jest liczbą naturalną taką, że $l|k$, $l \notin \{d_1, \dots, d_{h+1}\}$, to przyjmując $i := \max\{1 \leq j \leq h+1 : l|d_j\}$, mamy:*

Wyniki i przykłady.

Twierdzenie 3. *Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest niecharakterystyczny, tzn. l jest liczbą naturalną taką, że $l|k$, $l \notin \{d_1, \dots, d_{h+1}\}$, to przyjmując $i := \max\{1 \leq j \leq h+1 : l|d_j\}$, mamy:*

1. *punkt 1. twierdzenia 2 nie jest prawdziwy (poniżej podamy stosowne przykłady),*

Wyniki i przykłady.

Twierdzenie 3. *Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest niecharakterystyczny, tzn. l jest liczbą naturalną taką, że $l|k$, $l \notin \{d_1, \dots, d_{h+1}\}$, to przyjmując $i := \max\{1 \leq j \leq h+1 : l|d_j\}$, mamy:*

1. *punkt 1. twierdzenia 2 nie jest prawdziwy (poniżej podamy stosowne przykłady),*

2. *dla każdego pierwiastka Puiseux $z(t)$ wielomianu $\sqrt[l]{f}(t, Y)$ istnieje $\varepsilon \in U_k(\mathbb{K})$ taki, że*

$$\text{ord}_t (y(\varepsilon t) - z(t^k)) \geq m_i,$$

Wyniki i przykłady.

Twierdzenie 3. Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest niecharakterystyczny, tzn. l jest liczbą naturalną taką, że $l|k$, $l \notin \{d_1, \dots, d_{h+1}\}$, to przyjmując $i := \max\{1 \leq j \leq h+1 : l|d_j\}$, mamy:

1. punkt 1. twierdzenia 2 nie jest prawdziwy (poniżej podamy stosowne przykłady),

2. dla każdego pierwiastka Puiseux $z(t)$ wielomianu $\sqrt[l]{f}(t, Y)$ istnieje $\varepsilon \in U_k(\mathbb{K})$ taki, że

$$\text{ord}_t (y(\varepsilon t) - z(t^k)) \geq m_i,$$

3.

$$\text{ord}_t \left(\sqrt[l]{f}(t^k, y(t)) \right) \geq r_i \frac{d_i}{l}.$$

(Nie)rozkładalność niecharakterystycznych pierwiastków aproksymatywnych

Przykład 2. $X = t^{48}$, $Y = t^{-36} + t^{-6} + t^{-5}$ - parametryzacja

(Nie)rozkładalność niecharakterystycznych pierwiastków aproksymatywnych

Przykład 2. $X = t^{48}$, $Y = t^{-36} + t^{-6} + t^{-5}$ - parametryzacja

$f = Y^{48} + a_1(X)Y^{47} + \dots + a_{48}(X) \in \mathbb{C}((X)) [Y]$ - nierozkładalny i moniczny wielomian wiążący tą parametryzację

(Nie)rozkładalność niecharakterystycznych pierwiastków aproksymatywnych

Przykład 2. $X = t^{48}$, $Y = t^{-36} + t^{-6} + t^{-5}$ - parametryzacja

$f = Y^{48} + a_1(X)Y^{47} + \dots + a_{48}(X) \in \mathbb{C}((X)) [Y]$ - nierozkładalny i moniczny wielomian wiążący tą parametryzację

Można sprawdzić, że dla $l = 2$, $\sqrt[l]{f} = Y^{24} + \dots$ rozszczepia się na trzy nierozkładalne czynniki nad $\mathbb{C}((X)) [Y]$:

$$f = f_1 f_2 f_3,$$

(Nie)rozkładalność niecharakterystycznych pierwiastków aproksymatywnych

Przykład 2. $X = t^{48}$, $Y = t^{-36} + t^{-6} + t^{-5}$ - parametryzacja

$f = Y^{48} + a_1(X)Y^{47} + \dots + a_{48}(X) \in \mathbb{C}((X)) [Y]$ - nierozkładalny i moniczny wielomian wiążący tą parametryzację

Można sprawdzić, że dla $l = 2$, $\sqrt[l]{f} = Y^{24} + \dots$ rozszczepia się na trzy nierozkładalne czynniki nad $\mathbb{C}((X)) [Y]$:

$$f = f_1 f_2 f_3,$$

przy czym każdy z nich ma pierwiastek Puiseux postaci

$$t^{-3/4} + t^{-1/8} + o(t^{1/8}) + \text{składniki wyższego rzędu.}$$

Ciąg dalszy przykładu ...

$$X = t^{48}, Y = t^{-36} + t^{-6} + t^{-5} - \text{rozważana parametryzacja}$$

Obserwacja: dzielnik $l = 2$ wydaje się być bardzo „regularny”, gdyż tutaj

$$d = (d_1, d_2, d_3, d_4) = (48, 12, 6, 1)$$

czyli

$$d_4 = 1|2|d_3 = 6,$$

a więc można o niego uzupełnić wyjściowy ciąg d bez zmiany innych wyrazów tego ciągu, a pomimo to własność nierozkładalności się nie zachowuje.

Zauważmy jednak, że nie można „uzupełnić” tej parametryzacji w taki sposób, by uzyskać ciąg podzielników charakterystycznych postaci $d' = (48, 12, 6, 2, 1)$.

Przykład 3. Łatwo jest również podać przykłady idące w przeciwnym kierunku.

$$X = t^{18}, Y = t^{-12} + t^{-2} + t^{-1} - \textit{parametryzacja}$$

Przykład 3. Łatwo jest również podać przykłady idące w przeciwnym kierunku.

$X = t^{18}, Y = t^{-12} + t^{-2} + t^{-1}$ - parametryzacja

$f = Y^{18} + \dots$ - minimalny wielomian moniczny tej parametryzacji

Przykład 3. Łatwo jest również podać przykłady idące w przeciwnym kierunku.

$X = t^{18}, Y = t^{-12} + t^{-2} + t^{-1}$ - parametryzacja

$f = Y^{18} + \dots$ - minimalny wielomian moniczny tej parametryzacji

$$l = 3$$

Przykład 3. Łatwo jest również podać przykłady idące w przeciwnym kierunku.

$X = t^{18}, Y = t^{-12} + t^{-2} + t^{-1}$ - parametryzacja

$f = Y^{18} + \dots$ - minimalny wielomian moniczny tej parametryzacji

$$l = 3$$

Mamy

$$\text{inco}_t \sqrt[l]{f}(t^6, t^{-4} + Ut) = 9U^2 - 6,$$

co oznacza, że $\sqrt[l]{f}$ jest nierozkładalny.

Twierdzenie 4. Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Niech $\sqrt[l]{f}$ będzie niecharakterystyczny, tzn. l jest liczbą naturalną taką, że $l|k$, $l \notin \{d_1, \dots, d_{h+1}\}$. Przyjmijmy $i := \max\{1 \leq j \leq h+1 : l|d_j\}$. Jeśli $l > d_{i+1}$, to:

Twierdzenie 4. Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Niech $\sqrt[l]{f}$ będzie niecharakterystyczny, tzn. l jest liczbą naturalną taką, że $l|k$, $l \notin \{d_1, \dots, d_{h+1}\}$. Przyjmijmy $i := \max\{1 \leq j \leq h+1 : l|d_j\}$. Jeśli $l > d_{i+1}$, to:

2'. dla każdego pierwiastka Puiseux $z(t)$ wielomianu $\sqrt[l]{f}(t, Y)$ istnieje $\varepsilon \in U_k(\mathbb{K})$ taki, że

$$\text{ord}_t (y(\varepsilon t) - z(t^k)) = m_i,$$

Twierdzenie 4. Niech będą spełnione Założenia Podstawowe. Niech $\sqrt[l]{f}$ będzie niecharakterystyczny, tzn. l jest liczbą naturalną taką, że $l|k$, $l \notin \{d_1, \dots, d_{h+1}\}$. Przyjmijmy $i := \max\{1 \leq j \leq h+1 : l|d_j\}$. Jeśli $l > d_{i+1}$, to:

2'. dla każdego pierwiastka Puiseux $z(t)$ wielomianu $\sqrt[l]{f}(t, Y)$ istnieje $\varepsilon \in U_k(\mathbb{K})$ taki, że

$$\text{ord}_t (y(\varepsilon t) - z(t^k)) = m_i,$$

3'.

$$\text{ord}_t \left(\sqrt[l]{f}(t^k, y(t)) \right) = r_i \frac{d_i}{l}.$$

Przykład 4. Niech $X = t^{18}$, $Y = t^{-12} + at^{-3} + bt^{-1}$, gdzie a, b są zmiennymi nad $\mathbb{C}$, i niech $l = 2$. Wtedy $l = 2 < d_{i+1} = 3$, więc założenie twierdzenia 4 nie jest spełnione.

Przykład 4. Niech $X = t^{18}$, $Y = t^{-12} + at^{-3} + bt^{-1}$, gdzie a, b są zmiennymi nad $\mathbb{C}$, i niech $l = 2$. Wtedy $l = 2 < d_{i+1} = 3$, więc założenie twierdzenia 4 nie jest spełnione. Pomimo tego

$$\text{inco}_t \sqrt[l]{f}(t^6, t^{-4} + Zt^{-1}) = -27/2 \cdot Z(-2Z^2 + 3a^2).$$

Przykład 4. Niech $X = t^{18}$, $Y = t^{-12} + at^{-3} + bt^{-1}$, gdzie a, b są zmiennymi nad $\mathbb{C}$, i niech $l = 2$. Wtedy $l = 2 < d_{i+1} = 3$, więc założenie twierdzenia 4 nie jest spełnione. Pomimo tego

$$\text{inco}_t \sqrt[l]{f}(t^6, t^{-4} + Zt^{-1}) = -27/2 \cdot Z(-2Z^2 + 3a^2).$$

Wnioskujemy, że $\sqrt[l]{f}$ ma dwa niesprężone pierwiastki Puiseux. Jeden z nich jest bardzo ciekawej postaci:

$$z_1(t) = t^{-2/3} + \sqrt{6}/2 \cdot a \cdot t^{-1/6} + \text{składniki wyższego rzędu.}$$

Przykład 4. Niech $X = t^{18}$, $Y = t^{-12} + at^{-3} + bt^{-1}$, gdzie a, b są zmiennymi nad $\mathbb{C}$, i niech $l = 2$. Wtedy $l = 2 < d_{i+1} = 3$, więc założenie twierdzenia 4 nie jest spełnione. Pomimo tego

$$\text{inco}_t \sqrt[l]{f} (t^6, t^{-4} + Zt^{-1}) = -27/2 \cdot Z(-2Z^2 + 3a^2).$$

Wnioskujemy, że $\sqrt[l]{f}$ ma dwa niesprężone pierwiastki Puiseux. Jeden z nich jest bardzo ciekawej postaci:

$$z_1(t) = t^{-2/3} + \sqrt{6}/2 \cdot a \cdot t^{-1/6} + \text{składniki wyższego rzędu.}$$

Wobec $y(t) = t^{-12} + at^{-3} + bt^{-18}$, mamy w konsekwencji

$$\text{info}_t (y(t) - z_1(t^{18})) = a \cdot (1 - \sqrt{6}/2)t^{-3}.$$

Przykład 4. Niech $X = t^{18}$, $Y = t^{-12} + at^{-3} + bt^{-1}$, gdzie a, b są zmiennymi nad $\mathbb{C}$, i niech $l = 2$. Wtedy $l = 2 < d_{i+1} = 3$, więc założenie twierdzenia 4 nie jest spełnione. Pomimo tego

$$\text{inco}_t \sqrt[l]{f} (t^6, t^{-4} + Zt^{-1}) = -27/2 \cdot Z(-2Z^2 + 3a^2).$$

Wnioskujemy, że $\sqrt[l]{f}$ ma dwa niesprężone pierwiastki Puiseux. Jeden z nich jest bardzo ciekawej postaci:

$$z_1(t) = t^{-2/3} + \sqrt{6}/2 \cdot a \cdot t^{-1/6} + \text{składniki wyższego rzędu}.$$

Wobec $y(t) = t^{-12} + at^{-3} + bt^{-18}$, mamy w konsekwencji

$$\text{info}_t (y(t) - z_1(t^{18})) = a \cdot (1 - \sqrt{6}/2)t^{-3}.$$

Ponadto mamy także $\text{ord}_t (\sqrt[l]{f} (t^{18}, y(t))) = r_2 \frac{d_2}{l} = -81$, dla każdego niezerowego a .

Problemy

Problem 1. *Czy można opuścić założenie $l > d_{i+1}$ w twierdzeniu 4?*

Problemy

Problem 1. *Czy można opuścić założenie $l > d_{i+1}$ w twierdzeniu 4?*

Problem 2. *Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest rozkładalny w $\mathbb{K}((X)) [Y]$, to czy stopnie jego czynników dzielą k ?*

Problemy

Problem 1. *Czy można opuścić założenie $l > d_{i+1}$ w twierdzeniu 4?*

Problem 2. *Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest rozkładalny w $\mathbb{K}((X))[Y]$, to czy stopnie jego czynników dzielą k ?*

Problem 3. *Jak przenieść powyższe rezultaty na przypadek rozkładalnego wielomianu f ?*

Problemy

Problem 1. Czy można opuścić założenie $l > d_{i+1}$ w twierdzeniu 4?

Problem 2. Jeśli $\sqrt[l]{f}$ jest rozkładalny w $\mathbb{K}((X))[Y]$, to czy stopnie jego czynników dzielą k ?

Problem 3. Jak przenieść powyższe rezultaty na przypadek rozkładalnego wielomianu f ?

Problem 4. Czy dla dowolnego rozkładalnego $f \in \mathbb{K}((X))[Y]$ istnieje nierozkładalny $F \in \mathbb{K}((X))[Y]$ taki, że

$$\sqrt[l]{F} = f$$

dla pewnej liczby naturalnej $l \mid \deg_Y F$?

Literatura

- [A] Abhyankar, S. S. *Expansion Techniques in Algebraic Geometry*, Tata Institute of Fundamental Research, Bombay, 1977.
- [A-M 1] Abhyankar, S. S. & Moh, T. T. *Newton-Puiseux expansion and generalized Tschirnhausen transformation I, II*, J. reine angew. Math. 260, 47-83 and 261, 29-54 (1973).
- [A-M 2] Abhyankar, S. S. & Moh, T. T. *Embeddings of the Line in the Plane*, J. reine angew. Math. 276, 148-166 (1975).
- [G-P] Gwoździewicz, J., Płoski, A. *On the approximate roots of polynomials*, Annales Polonici Mathematici LX.3, 199-210 (1995)
- [M] Moh, T. T. *On the Concept of Approximate Roots for Algebra*, Journal of Algebra 65, 347-360 (1980).

